

۲- ۴ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)

این قانون مشتمل بر ۵۲۹ ماده و ۷۲ تبصره، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۹/۰۱/۲۱ مجلس شورای اسلامی، تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹/۰۱/۲۸ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

ماده ۱: آیین دادرسی مدنی، مجموعه اصول و مقرراتی است که در مقام رسیدگی به امور حسبی و کلیه دعاوی مدنی و بازرگانی در دادگاه‌های عمومی، انقلاب، تجدیدنظر، دیوان عالی کشور و سایر مراجعی که به موجب قانون موظف به رعایت آن می‌باشند به کار می‌رود.

ماده ۲: هیچ دادگاهی نمی‌تواند به دعوایی رسیدگی کند مگر اینکه شخص یا اشخاص ذی‌نفع یا وکیل یا قائم‌مقام یا نماینده قانونی آنان رسیدگی به دعوا را برابر قانون درخواست نموده باشند.

پرسش ۲- ۱۶) چنانچه ساختمانی به دلیل مسامحه پیمانکار طبق زمان مقرر به پایان نرسد و یا پیمانکار کار ساختمانی را نیمه تمام رها کند، مالک ساختمان از طریق دادگاه تقاضای اعزام کارشناس تأمین دلیل می‌نماید. وظیفه کارشناس در این مورد چیست؟ (ق.ع- ۱۳۸۶ «۲۵»)

الف) کارشناس پس از بررسی پرونده و قبل از ارائه گزارش کارشناسی به دادگاه مکلف است که دلایل طرفین دعوی را بررسی کند.

ب) کارشناس پس از بررسی پرونده بدون حضور مالک از محل بازدید نموده و با شاهدان محل مصاحبه خواهد کرد.

ج) کارشناس پس از بررسی پرونده در دادگاه با حضور مالک از محل بازدید و وضع موجود بنا را دقیقاً صورت‌برداری کرده و به دادگاه ارائه می‌دهد.

د) کارشناس پس از بررسی پرونده و قبل از بازدید محل، دلیل استنکاف پیمانکار را جویا می‌شود.

پاسخ) طبق ماده ۲ فوق، گزینه ج صحیح است.

ماده ۳: قضات دادگاه‌ها موظفند موافق قوانین به دعوی رسیدگی کرده، حکم مقتضی صادر و یا فصل خصومت نمایند. در صورتی که قوانین موضوعه کامل یا صریح نبوده یا متعارض باشند یا اصلاً قانونی در قضیه مطروحه وجود نداشته باشد، با استناد به منابع معتبر اسلامی یا فتاوی معتبر و اصول حقوقی که مغایر با موازین شرعی نباشد، حکم قضیه را صادر نمایند و نمی‌توانند به بهانه سکوت یا نقص یا اجمال یا تعارض قوانین از رسیدگی به دعوا و صدور حکم امتناع ورزند والا مستنکف از احقاق حق شناخته شده و به مجازات آن محکوم خواهند شد.

تبصره: چنانچه قاضی مجتهد باشد و قانون را خلاف شرع بداند پرونده به شعبه دیگری جهت رسیدگی ارجاع خواهد شد.

ماده ۴: دادگاه‌ها مکلفند در مورد هر دعوا به طور خاص تعیین تکلیف نمایند و نباید به صورت عام و کلی حکم صادر کنند.

ماده ۹۱: دادرس در موارد زیر باید از رسیدگی امتناع نموده و طرفین دعوا نیز می‌توانند او را رد کنند.

الف - قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از هر طبقه بین دادرس با یکی از اصحاب دعوا وجود داشته باشد.

ب - دادرس قیم یا مخدوم یکی از طرفین باشد و یا یکی از طرفین مباشر یا متکفل امور دادرس یا همسر او باشد.

ج - دادرس یا همسر یا فرزند او، وارث یکی از اصحاب دعوا باشد.

د - دادرس سابقاً در موضوع دعوای اقامه شده به عنوان دادرس یا داور یا کارشناس یا گواه اظهارنظر کرده باشد.

ه - بین دادرس و یکی از طرفین و یا همسر یا فرزند او دعوای حقوقی یا جزایی مطرح باشد و یا در سابق مطرح بوده و از تاریخ صدور حکم قطعی دو سال نگذشته باشد.

و - دادرس یا همسر یا فرزند او دارای نفع شخصی در موضوع مطروح باشند.

پرسش ۲-۱۷) اگر کارشناسی در مرحله بدوی یک پرونده اظهارنظر کرده باشد و در مرحله تجدید نظر آن پرونده، همان کارشناس به عنوان عضوی از هیأت کارشناسی تعیین شود، تکلیف چیست؟ (ق.ب-۱۴۰۰ «۵»)

الف) باید رسیدگی و اظهارنظر کند

ب) باید از قبول کارشناسی امتناع کند

ج) باید از قبول کارشناسی امتناع کند، مگر آنکه کارشناس دیگری در آن حوزه قضایی نباشد

د) باید از قبول کارشناسی امتناع کند، مگر آنکه بخواهد نظری متفاوت از نظر قبلی خود بدهد

پاسخ) طبق بند د از ماده فوق، گزینه ب صحیح است.

این پرسش، مشابه پرسش «۵» آزمون "تاسیسات سافتمانی و راه و سافتمان قوه قضاییه" سال ۱۴۰۰ می‌باشد.

پرسش ۲-۱۸) کدام یک از موارد زیر، از جهات رد کارشناس نیست؟ (ق.ب-۹۹ «۱۰»)

الف) کارشناس یا همسر او، در موضوع کارشناسی دارای نفع شخصی باشد.

ب) کارشناس یا همسر او، وارث یکی از اصحاب باشد.

ج) کارشناس، همکار یا خادم یکی از طرفین دعوا باشد.

د) کارشناس قبلاً در مورد ارجاعی، سابقه اظهارنظر داشته باشد.

پاسخ) با توجه به بندهای ماده فوق، همکار بودن جزو شروط رد کارشناس نیست. گزینه ج صحیح است.

این پرسش، مشابه پرسش «۱۰» آزمون "تاسیسات سافتمانی و راه سافتمان قوه قضاییه" سال ۹۹ می‌باشد. و

همچنین مشابه پرسش «۳» آزمون "تژئینات دافلی" سال ۱۴۰۴ می‌باشد.

پرسش ۲-۱۹) کدام موارد زیر، از جهات رد کارشناسی است؟ (ق.ت-۱۴۰۲ «۳»)

۱- کارشناس دارای قرابت نسبی تا درجه سوم از هر طبقه با یکی از اصحاب دعوا باشد.

۲- کارشناس یا همسر او در موضوع کارشناسی دارای نفع شخصی باشد.

۳- کارشناس، همکار یکی از طرفین دعوا باشد.

۴- کارشناس یا همسر او وارث یکی از اصحاب دعوا باشد.

الف) «۱» - «۲» - «۳» - «۴»

ج) «۳» - «۴»

د) «۱» - «۲» - «۴»

پاسخ) طبق ماده ۹۱ قانون آیین دادرسی مدنی، گزینه د درست است.

پرسش ۲-۲۰) مطابق قانون آیین دادرسی مدنی، کدام مورد صحیح نیست؟

الف) در موارد ارجاع کارشناسی از سوی محاکم قضایی، میزان حق الزحمه کارشناس الزاماً مطابق تعرفه مصوب ابلاغی رئیس محترم قوه قضائیه محاسبه و پرداخت می‌شود.

ب) در صورتی که نظر کارشناس با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی مطابقت نداشته باشد، دادگاه به آن ترتیب اثر نخواهد داد.

ج) قرار دادگاه، موضوعی است که نظر کارشناس نسبت به آن لازم است.

د) موارد معذور بودن کارشناس همان موارد معذور بودن دادرس است.

پاسخ) طبق قانون آیین دادرسی مدنی، گزینه الف درست است.

ماده ۳۲۱: هر کس به دیگری ضرر برساند، مسئول است.

پرسش ۲-۲۱) مالک یک قطعه زمین پس از اخذ پروانه ساختمان اجرای کلیه عملیات ساختمانی خود را بر اساس قراردادی به پیمانکار محول نموده است و این ساختمان که در فاصله کمتر از یک متر از بر خیابان احداث می‌شود، فاقد راهرو سربوشیده موقتی است. چنانچه در اثر سقوط مصالح ساختمانی یک عابر پیاده مصدوم گردد، کدامیک از اشخاص زیر در وقوع حادثه دارای مسؤولیت هستند؟ (ق.ر-۱۳۸۶ «۱۹»)

- الف) پیمانکار
ب) مالک و پیمانکار
ج) پیمانکار و مهندس ناظر
د) مهندس ناظر

پاسخ) طبق ماده ۳۲۱ قانون آیین دادرسی مدنی، گزینه ب درست است.
این پرسش، مشابه پرسش «۱۰» آزمون "تزئینات داخلی" سال ۱۳۸۶ می‌باشد.

پرسش ۲-۲۲) چنانچه ساختمانی به دلیل مسامحه پیمانکار طبق زمان مقرر به پایان نرسد و با پیمانکار کار ساختمانی را نیمه تمام رها کند، مالک ساختمان از طریق دادگاه تقاضای اعزام کارشناس تأمین دلیل می‌نماید. وظیفه کارشناس در این مورد چیست؟ (ق.د-۱۳۸۶ «۲۵»)

الف) کارشناس پس از بررسی پرونده و قبل از ارائه گزارش کارشناسی به دادگاه مکلف است که دلایل طرفین دعوی را بررسی کند.

ب) کارشناس پس از بررسی پرونده بدون حضور مالک از محل بازدید نموده و با شاهدان محل مصاحبه خواهد کرد.
ج) کارشناس پس از بررسی پرونده در دادگاه با حضور مالک از محل بازدید و وضع موجود بنا را دقیقاً صورت‌برداری کرده و به دادگاه ارائه می‌دهد.

د) کارشناس پس از بررسی پرونده و قبل از بازدید محل، دلیل استنکاف پیمانکار را جویا می‌شود.
پاسخ) طبق قانون آیین دادرسی مدنی، گزینه ج درست است.

پرسش ۲-۲۳) حق کسب و پیشه و تجارت و حق سرقفلی که در زمان تخلیه ملک به مستأجر تعلق می‌گیرد، از چه قرارند؟ (ق.د-۱۳۸۶ «۲۴»)

الف) تعیین سرقفلی با موجر است و تعیین میزان حق کسب و پیشه و تجارت با مستأجر.

ب) سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت همانطور که در برخی قوانین نیز آمده است، دارای مفهوم واحدی هستند.
ج) حق کسب و پیشه و تجارت صرفاً در نتیجه فعالیت کسبی و تجاری ایجاد می‌شود، در حالیکه سرقفلی بر اثر پرداخت مبلغی به موجر در ابتدای عقد اجاره به وجود می‌آید.

د) موجر و مستأجر در موقع تنظیم سند اجاره، میزان سرقفلی و حق کسب و پیشه را برای پایان مدت اجاره تعیین می‌کنند. (ق.د-۱۳۸۶ «۲۳»)

پاسخ) طبق قانون آیین دادرسی مدنی، گزینه ج درست است.

پرسش ۲-۲۴) حق «اجاره بها و اجرت‌المثل» در قانون روابط موجر و مستأجر چه تعریفی دارند؟ (ق.د-۱۳۸۶ «۲۲»)
الف) اجاره بها هر محل همان است که در اجاره‌نامه قید شده و در موارد بطلان اجاره و استیفاء مستأجر از مورد اجاره، موجر مستحق دریافت اجرت‌المثل می‌باشد.

ب) اجاره بها و اجرت‌المثل هر دو دارای یک معنی و مفهوم هستند.

ج) مالک (موجر) و مستأجر در موقع تنظیم سند اجاره، اجرت‌المثل را تعیین می‌کنند.

د) در صورت امتناع مستأجر از پرداخت اجاره تا ده روز بعد از آخر هر ماه موجر مستحق دریافت اجرت‌المثل می‌باشد.

پاسخ) طبق قانون آیین دادرسی مدنی، گزینه الف درست است.

پرسش ۲-۲۵) «عسر و حرج» در قانون روابط موجر و مستأجر چه معنی و مفهومی دارد و در چه مواردی صورت می‌گیرد؟ (ق.د-۱۳۸۶ «۲۰»)

الف) در مواردی که موجر مایل به تخلیه ملک زودتر از موعد مقرر در اجاره نامه باشد، دادگاه مهلتی را به عنوان عسر و حرج تعیین می‌کند.

ب) در مواردیکه دادگاه تخلیه ملک مورد اجاره را به لحاظ کمبود مسکن، موجب عسر و حرج مستأجر بداند و معارض با عسر و حرج موجر نباشد، می‌تواند مهلتی برای مستأجر قرار بدهد.

ج) در مواردیکه دادگاه تشخیص دهد که مستأجر توان اجاره محل جدید را ندارد، مهلتی را برای مستأجر جهت تخلیه ملک تعیین می‌کند.

د) در صورتیکه مالک و مستأجر برای روز تخلیه ملک به توافق نرسند، دادگاه زمانی را به عنوان عسر و حرج تعیین میکند.

پاسخ) طبق قانون آیین دادرسی مدنی، گزینه ب درست است.

کارآموزی کارشناسان رسمی

- ✓ کارآموزی کارشناسان رسمی
- ✓ کمیسیون آموزش و کارآموزی
- ✓ شروع و پایان کارآموزی
- ✓ تکالیف کارآموزی
- ✓ کارشناس سرپرست
- ✓ ارزیابی پایان دوره
- ✓ تحلیف

۳-۱ کارآموزی کارشناسان رسمی

به منظور اجرای ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۹۷/۱۱/۲۸ رئیس قوه قضائیه، دستورالعمل کارآموزی کارشناسی رسمی مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه به شرح زیر تصویب و ابلاغ گردید:

ماده ۱: اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل، در معانی زیر به کار رفته است:

الف- مرکز: مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده

ب- کمیسیون: کمیسیون کارآموزی و آموزش کارشناسان رسمی مرکز

پ- کمیته کشوری: کمیته‌های تخصصی کارشناسی رسمی

ت- کمیته استانی: کمیته استانی کارشناسی رسمی

ث- کمیسیون استانی: کمیسیون کارآموزی و آموزش استانی کارشناسان رسمی

۳-۲ کمیسیون آموزش و کارآموزی

ماده ۲: کمیسیون دارای رئیس، یک دبیر و ۴ الی ۸ عضو است که به پیشنهاد معاونت و از بین کارشناسان فعال عضو مرکز که دارای شرایط ذیل باشند، از سوی رئیس مرکز منصوب می‌شوند.

شرایط اعضای کمیسیون عبارت است از:

الف- دارا بودن پروانه فعال؛

ب- فقدان محکومیت قطعی انتظامی درجه ۴ به بالا طی سه سال گذشته؛

پ- عضویت در سامانه شفافیت عملکرد مرکز؛

ت- مشارکت داوطلبانه و تبریعی در انجام وظایف و مأموریت‌های مرکز؛

ث- انجام منظم تکالیف معاضدتی و کارشناسی‌های کشیک؛

تبصره ۱: کمیسیون می‌تواند به تعداد مورد نیاز عضو مشاور داشته باشد. این افراد با دعوت رئیس کمیسیون و بدون حق رای در جلسات حضور می‌یابند.

تبصره ۲: محکومیت قطعی انتظامی درجه ۴ به بالا و یا غیبت هر یک از اعضا برای ۳ جلسه متوالی یا ۶ جلسه متناوب در سال، موجب سلب عضویت می‌شود و معاونت ظرف یک ماه عضو جایگزین را معرفی می‌کند.

ماده ۳: دبیر کمیسیون وظیفه پیگیری و اجرای مصوبات کمیسیون را بر عهده دارد.

ماده ۴: کمیسیون انجام وظایف زیر را بر عهده دارد:

الف- سیاست گذاری در حوزه کارآموزی کارشناسی رسمی

ب- تعیین ضوابط و تدوین شیوه نامه‌های مرتبط با این دستورالعمل

پ- تعیین هزینه‌های دوره کارآموزی با هماهنگی معاونت کارشناسان رسمی و معاونت امور مالی و منابع انسانی.

ت- هماهنگی با واحد فناوری اطلاعات جهت ایجاد صفحه شخصی کارآموز در سامانه کارآموزی مرکز

ث- نظارت بر عملکرد کمیسیون‌های استانی

ج- سایر امور ارجاعی از سوی معاونت کارشناسان رسمی و رئیس مرکز

ماده ۵: به منظور اجرای امور مربوط به کارآموزی در هر یک از استان‌ها، کمیسیون استانی ذیل هیئت مدیره استانی تشکیل می‌شود و تحت نظر آن فعالیت می‌کند. اعضای کمیسیون از بین کارشناسان رسمی عضو مرکز استانی، توسط هیئت انتخاب می‌شوند. مدت فعالیت اعضای کمیسیون حداقل یک و حداکثر سه سال و تا پایان دوره هیئت مدیره می‌باشد.

تبصره ۱: رئیس کمیسیون، به پیشنهاد هیئت مدیره و توسط رئیس کمیسیون کشوری در مرکز تعیین می‌شود. رئیس وظیفه تعیین دستور جلسات، دعوت از اعضا برای جلسات، تنظیم صورت‌جلسات و ثبت در دفاتر و سایر امور دفتری و اداری و ارائه مصوبات کمیسیون به هیئت مدیره و کمیسیون کشوری را در مرکز ظرف مدت حداکثر یک هفته از تاریخ تصویب در کمیسیون بر عهده دارد.

تبصره ۲: کمیسیون در مواردی که ضروری تشخیص دهد می‌تواند برای انجام امور خود یک دبیر انتخاب کند. در این صورت بخشی از اختیارات رئیس کمیسیون با تصویب هیئت مدیره به دبیر قابل تفویض خواهد بود. کمیسیون می‌تواند یک یا چند مشاور از غیر اعضای مرکز داشته باشد. مشاور کمیسیون با پیشنهاد رئیس کمیسیون و توسط هیئت مدیره تعیین می‌شود.

ماده ۶: کمیسیون استانی حداقل ۳ و حداکثر ۷ عضو دارد. تعداد و اعضای هر یک از کمیسیون‌ها توسط هیئت مدیره از بین اعضای مرکز استان که دارای شرایط ذیل باشند، تعیین می‌شوند. رئیس کمیسیون استانی به پیشنهاد هیئت مدیره و با تأیید کمیسیون کشوری انتخاب خواهد شد و صدور حکم وی بر عهده رئیس کمیسیون کشوری است. هیئت مدیره یا معاونت کارشناسان مرکز می‌توانند به ترتیب بنا بر پیشنهاد کمیسیون استانی یا مرکزی هر یک از اعضای کمیسیون را عزل کنند اما عزل رئیس صرفاً در اختیار معاونت کارشناسان مرکز است.

- دارا بودن پروانه فعال؛
- تمرکز فعالیت در همان استان؛
- فقدان محکومیت انتظامی درجه ۴ و بالاتر؛
- عضویت در سامانه شفافیت عملکرد مرکز؛

ماده ۷: وظایف کمیسیون استانی عبارت‌اند از:

- الف- اجرای سیاست‌ها، مصوبات، تصمیمات و سایر امور ارجاعی از سوی کمیسیون کشوری
- ب- برگزاری دوره‌های آموزشی کاربردی
- پ- برگزاری همایش‌ها و جلسات سخنرانی
- ت- احراز شرایط و رسیدگی به امور راجع به کارشناس سرپرست
- ث- حل اختلاف بین کارشناس سرپرست و کارآموز
- ج- ارزیابی تکالیف کارآموز و ارجاع آن به کمیته تخصصی استانی
- چ- بررسی و رسیدگی به درخواست مطروحه توسط کارآموز
- ح- تصمیم‌گیری در خصوص مرخصی کارآموز

۳-۳ شروع و پایان کارآموزی

ماده ۸: کارآموزی شامل مراحل زیر است:

- الف) انتخاب کارشناس سرپرست
- ب) انجام تکالیف ظرف مدت ۱۲ ماه
- پ) ارزیابی پایان دوره
- ت) تحلیف

ماده ۹: پس از احراز صلاحیت و اعلام اسامی پذیرفته شدگان آزمون کارشناسی رسمی توسط واحد سنجش و ارزیابی، برای هر یک از پذیرفته شدگان در سامانه کارآموزی مرکز پروفایل شخصی و پرونده آموزشی تشکیل می‌شود و پیامک تعیین کارشناس سرپرست به متقاضی ارسال می‌شود. پذیرفته شدگان موظف‌اند تا ۲ ماه پس از دریافت پیامک با مراجعه به سامانه نسبت به انتخاب کارشناس سرپرست خود اقدام نمایند. دوره کارآموزی، پس از تأیید کارشناس سرپرست شروع می‌شود.

تبصره: عدم مراجعه بدون عذر موجه پذیرفته شده در موعد مقرر به منزله انصراف تلقی خواهد شد.

۳-۴ تکالیف کارآموزی

ماده ۱۰: تکالیف کارآموز به شرح زیر است:

- الف- شرکت در دوره آموزشی - کاربردی عمومی به مدت ۲۰ ساعت
- ب- شرکت در دوره آموزشی - کاربردی تخصصی به مدت ۳۰ ساعت

پ- ارائه مجموعاً ۱۰ گزارش کارشناسی مربوط به صلاحیت‌های پایه رشته کارشناسی مربوطه، در پرونده‌های مختومه با تأیید کمیته استانی

ت- کارورزی نزد کارشناس سرپرست به مدت ۱۲ ماه

ث- حضور در دادگاه‌های حقوقی و کیفری، دادسرا و اداره اجرای ثبت طی مدت ۱۰ ماه هر ماه ۲ روز (مجموعاً ۲۰ روز)
ج- سایر تکالیف به تشخیص کمیسیون.

ماده ۱۱: دوره آموزشی - کاربردی عمومی شامل سرفصل‌های زیر است:

الف- قانون کارشناسان رسمی و آئین نامه اجرایی آن و آئین نامه اجرایی مرکز؛

ب- مسئولیت مدنی و انتظامی کارشناسان رسمی؛

پ- تخلفات انتظامی کارشناسان رسمی؛

ت- فرایند کارشناسی؛

ث- شیوه تدوین گزارش کارشناسی؛

ج- مکاتبات اداری با مراجع قضائی و غیر قضائی؛

ماده ۱۲: سرفصل‌های دوره آموزشی - کاربردی تخصصی در هر یک از رشته‌های کارشناسی توسط کمیته کشوری تعیین می‌شود.

ماده ۱۳: کارآموز مکلف به حضور در محاکم به صورت ۲ روز در ماه و طی ۱۰ ماه و ارائه ۹ فقره گزارش به شرح جدول زیر است.

جدول ۳-۱: زمان و گزارشات کارآموزی

ردیف	مراجع	مدت (ماه)	تعداد روز	تعداد گزارش
۱	دادگاه حقوقی	۲	۴	۲
۲	دادگاه کیفری	۲	۴	۲
۳	دادسرا	۲	۴	۲
۴	اجرای احکام مدنی	۲	۴	۲
۵	اداره اجرای ثبت	۲	۴	۱
مجموع				۹

ماده ۱۴: کارآموز مکلف است ۱۰ گزارش کارشناسی در موضوعات و پرونده‌های مختومه مرتبط با صلاحیت پایه رشته ارائه دهد.

۳-۵ کارشناس سرپرست و تکالیف کارآموز

ماده ۱۵: کارآموز مکلف است به مدت ۱۲ ماه نزد کارشناس سرپرست به عنوان کارورز فعالیت کند. کارآموز مکلف است در امور کارشناسی که به کارشناس سرپرست ارجاع می‌شود، طبق صلاحدید سرپرست با او همکاری کند.

ماده ۱۶: انتخاب کارشناس سرپرست با پیشنهاد کارآموز از بین کارشناسان دارای شرایط موضوع ماده ۱۷ و با اخذ موافقت کارشناس سرپرست و تأیید کمیسیون استانی صورت می‌گیرد.

ماده ۱۷: شرایط کارشناس سرپرست عبارت است از:

الف) در حوزه قضائی کلان شهرها، حداقل ۵ سال و در حوزه قضائی سایر مراکز استان‌ها، ۴ سال و در سایر حوزه‌های قضائی، ۳ سال سابقه کارشناسی رسمی.

ب) عدم سابقه تخلف انتظامی درجه ۳ یا بالاتر در ۳ سال اخیر

ماده ۱۸: کارآموز می‌تواند تغییر کارشناس سرپرست را با ارائه دلایل موجه از کمیسیون استانی، تقاضا نماید. کارشناس سرپرست نیز می‌تواند با ارائه دلایل از ادامه همکاری با کارآموز اعلام انصراف نماید و در هر دو صورت کارآموز مکلف است کارشناس سرپرست دیگری را انتخاب و معرفی کند.

ماده ۱۹: وظایف کارشناس سرپرست به شرح زیر است:

الف) آموزش کارآموز جهت آشنایی با وظایف و اختیارات کارشناس از قبیل مسئولیت کارشناس، مقررات انتظامی، جهات رد کارشناس، نحوه تدوین گزارش کارشناسی، نحوه اجرای قرار کارشناسی و....

ب) نظارت بر عملکرد کارآموز و تأیید تکالیف

ب) ارائه گزارش آغاز فعالیت کارآموز نزد وی و نیز گزارش‌های ۶ ماهه از عملکرد و حسن رفتار کارآموز به کمیسیون استانی

ث) اعلام تخلف یا سوء رفتار کارآموز به کمیسیون استانی

پرسش ۳-۱) کدام مورد در خصوص حق اظهارنظر کارآموزان کارشناسی رسمی در طی دوره کارآموزی، صحیح است؟ (ق.ت-۱۴۰۲ «۶»)

الف) در صورت ذکر کلمه کارآموز کارشناسی رسمی در سربرگ و مهر و امضا و صرفاً در موضوع تامین دلیل، در مناطق محروم بلامانع است.

ب) در صورت ذکر کلمه کارآموز کارشناسی رسمی در سربرگ و مهر و امضا و صرفاً در موضوع تامین دلیل، بلامانع است.

ج) صرفاً در قالب حضور همزمان با کارشناس راهنما به عنوان عضو هیئت کارشناسی منتخب بلامانع است.

د) تحت هیچ شرایطی حق اظهارنظر ندارند.

پاسخ) طبق ماده ۱۵ قانون کارشناسان رسمی دادگستری، گزینه د درست است.

این پرسش، مشابه پرسش «۶» آزمون "برق و کارخانجات" سال ۱۴۰۲ می‌باشد.

۳-۶ ارزیابی پایان دوره

ماده ۲۰: به منظور سنجش آموخته‌های کارآموز پس از انجام کلیه تکالیف کارآموزی و احراز صلاحیت علمی وی جهت اخذ پروانه کارشناس رسمی دادگستری، ارزیابی پایان دوره برگزار خواهد شد.

ماده ۲۱: کارآموز موظف است ضمن اعلام خاتمه تکالیف کارآموزی، تقاضای خود مبنی بر شرکت در ارزیابی پایان دوره را ظرف مدت یک ماه پس از اتمام تکالیف کارآموزی به کمیسیون استانی تسلیم نماید.

تبصره: کارآموز مکلف است گواهی حضور در محاکم و گزارش‌های تهیه شده از پرونده‌های موضوع ماده ۱۳ و آخرین گواهی ۶ ماهه کارشناس سرپرست موضوع بند (ت) ماده ۱۹ دستورالعمل را به همراه تقاضای خود در سامانه بارگذاری نماید.

ماده ۲۲: کمیسیون استانی ضمن بررسی فرم اعلام خاتمه تکالیف کارآموزی و مدارک ارائه شده از سوی کارآموز، انجام کلیه تکالیف را تأیید و بعد از احراز عدم بدهی مجوز شرکت در ارزیابی پایان دوره، توسط رئیس کمیسیون استانی صادر می‌شود.

ماده ۲۳: ارزیابی پایان دوره شامل ارزیابی گزارش‌های کارآموز و آزمون شفاهی بوده و توسط کمیته تخصصی استانی صورت می‌گیرد.

تبصره: کمیته تخصصی در ارزیابی پایان دوره درخصوص صلاحیت علمی و عملی کارآموز جهت اخذ پروانه و همچنین صلاحیت‌های پایه اعطایی، مطابق ماده ۱۲ دستورالعمل گروه‌ها و کمیته‌های کارشناسی رسمی و ارتقای صلاحیت کارشناسان رسمی عضو مرکز و ضوابط مربوطه تصمیم‌گیری می‌کند. در صورت عدم موفقیت کارآموز در ارزیابی پایان دوره، دوره کارآموزی تجدید خواهد شد.

ماده ۲۴: هر کارآموز می‌تواند حداکثر در ۳ ارزیابی پایان دوره شرکت کند.

ماده ۲۵: کارآموز در طی دوره، در صورت وجود دلایل موجه به تشخیص کمیسیون استانی می‌تواند از ۲ دوره مرخصی ۲ ماهه استفاده نماید. مرخصی بیش‌تر، پس از پیشنهاد کمیسیون استانی، منوط به تأیید کمیسیون می‌باشد.

تبصره: ایام مرخصی جزو دوره کارآموزی محسوب نمی‌شود.

پرسش ۳-۲) تعداد دوره مرخصی در طی دوره کارآموزی چند ماه بوده و این دوره، جز دوره کارآموزی محسوب می شود؟ (تالیفی)

الف) ۲ دوره ۱ ماهه ، خیر

ب) ۲ دوره ۲ ماهه، خیر

ج) ۲ دوره ۱ ماهه، بله

د) ۲ دوره ۲ ماهه، بله

پاسخ) طبق ماده ۲۵ کارآموز در طی دوره، در صورت وجود دلایل موجه به تشخیص کمیسیون استانی می تواند از ۲ دوره مرخصی ۲ ماهه استفاده نماید. مرخصی بیش تر، پس از پیشنهاد کمیسیون استانی، منوط به تأیید کمیسیون می باشد. ایام مرخصی جزو دوره کارآموزی محسوب نمی شود. گزینه ب صحیح است.

۳-۷ تحلیف

ماده ۲۶: کارآموزی که مدارک وی به تأیید معاونت کارشناسان رسمی مرکز نیز رسیده باشد، در حضور رئیس مرکز یا نماینده وی سوگند یاد کرده و سوگندنامه و صورت جلسه تحلیف و تعهد به انجام امور معاضدتی به تشخیص مرکز یا مقامات قضائی را امضا می کند. پس از انجام تحلیف، کارشناس رسمی دادگستری محسوب شده و به وی پروانه اعطا می شود. متن سوگندنامه به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم

به خداوند متعال سوگند یاد می کنم در امور کارشناسی که به من ارجاع می گردد خداوند متعال را حاضر و ناظر دانسته به راستی عقیده خود را اظهار نمایم و نظریات شخصی را در آن دخالت ندهم و نظر خود را نسبت به موضوع کارشناسی به طور کامل اظهار نمایم و هیچ چیز را مکتوم ندارم و بر خلاف واقع چیزی نگویم و ننویسم و ذیل سوگندنامه را امضا می نمایم. این دستورالعمل در ۲۶ ماده و ۸ تبصره به پیشنهاد مشترک معاونت های کارشناسی و برنامه ریزی و توسعه حقوقی مرکز در تاریخ ۱۴۰۰/۵/۱۳ به تصویب رئیس مرکز رسید.

ارجاع کار و مسئولیت کارشناس رسمی

✓ ارجاع کار به کارشناس رسمی

✓ انواع کارشناسی

✓ کارشناسی حوادث